

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/158/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114221140
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2114221140.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a členov senátu: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., Bratislava, Mostová 2, IČO: 35 838 825, zastúpeného spoločnosťou: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom, Bratislava, Michalská 14, proti žalovanému: Q. B., nar. X.X.XXXX, adresa W., o zaplatenie 2.849,12 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 12.11.2015, č.k. 16C/236/2015-86, v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.4.2017, č.k. 16C/236/2015-113 - v zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinstančný súd návrh (aktuálne žalobu) zamietol, odporcovi (aktuálne žalovanému) náhradu trov konania nepriznal a zároveň zrušil platobný rozkaz tunajšieho súdu zo dňa 3.8.2015 č.k. 16C/236/2015-47.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne citáciou § 51 ods. 1., § 52 ods. 1., § 53 ods. 9., § 565, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 písm. d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. a vecne tým, že: „Z predložených dokladov vyplýva, že na základe zmluvy účastníkov /resp. predchodcu navrhovateľa a odporcu/ zo dňa 20.7.2005 uzavreli Zmluvu o spotrebnom úvere č. 226097 predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 150000 Sk /4979,08 eur/ s dohodnutými mesačnými splátkami 110,70 eur. Konečná splatnosť úveru bola určená dňom 20.6.2010, splatnosť splátok vždy k 20.dňu v mesiaci. V zmluve je uvedená výška úveru, úroková sadzba, poplatok za poskytnutie úveru, za správu úveru, výška splátok, ich periodicita, splatnosť prvej splátky, konečná splatnosť úveru, splatnosť úrokov. Výška úrokovej sadzby bola 11,25% ročne, RPMN 12,37%. Odporca sa dostal do omeškania so splácaním splátok a v žalovanej výške dlh neuhradil. Žalovaná čiastka pozostáva z istiny úveru vo výške 4916,62 eur, úrokov z úveru 277,91 eur, úrokov z omeškania vo výške 25,10 eur, debetného zostatku na bežnom účte 1244,99 eur. V žalovanej výške odporca splátky neuhradil a túto skutočnosť relevantným spôsobom ani nevyvrátil. Navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 29.3.2006. V danom prípade návrh bol podaný 12.8.2014, navrhovateľ zosplatnil úver dňom 29.3.2006, teda návrh bol podaný po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehoty, počítanej od 30.3.2006 /uplynula 30.3.2009/, a to i v prípade platného uzavretia zmluvy, teda návrh bol podaný po uplynutí premlčacej lehoty. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že i v prípade posudzovania vzťahu účastníkov podľa ustanovení Obchodného zákonníka /čo neprichádza do úvahy/, by návrh bol podaný po uplynutí 4-ročnej premlčacej lehoty. Vzhľadom na podanie návrhu po

uplynutí premlčacej lehoty sa súd nezaoberal neprijateľnými a neplatnými zmluvnými podmienkami. Z uvedených dôvodov súd návrh zamietol v celom rozsahu. Úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil /tieto mu ani nevznikli/, preto súd rozhodol, že sa mu náhrada trov konania nepriznáva.“

3. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie, v jeho zamietajúcej časti a v časti trov konania, podal žalobca prostredníctvom právneho zastúpenia odvolanie, ktorým žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v zmysle žalobného návrhu vyhovie, alternatívne rozsudok v napadnutom rozsahu zruší a vec vráti prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a súčasne požaduje právo na náhradu trov odvolacieho konania v sume zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia 227,18 Eur. Argumentoval tým, že súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, došlo k znevýhodneniu žalobcu, došlo k porušeniu ústavných práv žalobcu a rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepredvídateľné. Rozhodnutie prvoinštančného súdu je založené na tom, že súd posúdil žalobný návrh ako návrh podaný po uplynutí premlčacej doby. Tento záver nie je správny. Žalobným návrhom podaným dňa 24.5.2007 sa pôvodne na Stálom rozhodcovskom súde Slovenskej bankovej asociácie domáhal vydania rozhodcovského rozsudku voči žalovanému. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný, tento nadobudol právoplatnosť dňa 19.11.2007 a stal sa vykonateľným dňa 22.11.2007. Na základe tohto rozhodcovského rozsudku bol dňa 11.6.2008 podaný návrh na vykonanie exekúcie. Okresný súd v Trnave uznesením zo dňa 8.7.2014 exekúciu zastavil. Toto rozhodnutie Okresného súdu v Trnave bolo mu doručené dňa 25.7.2014. Následne podal návrh na vydanie platobného rozkazu v tomto konaní. Odvolateľ po následnej citácii § 112 Občianskeho zákonníka, § 402 Obchodného zákonníka uviedol, že z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že došlo k spočívaniu premlčacej doby a jeho nárok nie je možné posúdiť ako premlčaný (ani podľa Občianskeho zákonníka, ani podľa Obchodného zákonníka). Prvoinštančnému súdu doručil i rozhodcovský rozsudok, návrh na vykonanie exekúcie a upovedomenie o začatí exekúcie, z ktorých jednoznačne vyplynulo uvedené. Rozsudok je podľa neho postihnutý vadou nepreskúmateľnosti a to z dôvodu nevysporiadania sa s obsahom i jeho podania zo dňa 11.11.2015. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na výňatok z textu z komentára § 157 Občianskeho súdneho poriadku od prof. JUDr. Mazáka, PhD., ako i na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 238/2008 a rovnako na nález Ústavného súdu SR III.ÚS 119/03-30 a uznesenie Ústavného súdu SR III.ÚS 107/07. Napokon zhrnul, že súd musí v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre účastníkov konania, ale aj pre verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. V skúmanom prípade závery súdu nespĺňajú dané podmienky, a podľa neho absentuje popis myšlienkového postupu, ktorými k nim súd dospel, čím sa rozhodnutie javí ako nepreskúmateľné. Odvolateľ následne poukázal aj na výňatok z textu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v konaní sp. zn. 8Sžo/191/2010, sp. zn. 2MCdo 7/2009, sp. zn. 7Cdo 201/2014 s tým, že podobne aj ESLP v rozsudku Beian proti Rumunsku konštatuje, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd v obdobných veciach rozhoduje odlišne, pričom práve úlohou najvyššieho súdu je usmerňovať takéto rozdielne rozhodnutia. Namietá to, že súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou týkajúcou sa i premlčania a svoje rozhodnutie vo vzťahu k tomuto neodôvodnil.

4. K doručenému odvolaniu žalobcu sa žalovaný vyjadril ešte prostredníctvom mu ustanovenej opatrovníčky (od 1.7.2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej CSP, ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej OSP, ktorý nový procesný predpis s priamou aplikovateľnosťou podľa jeho prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP inštitút opatrovníka procesnej strany neznámeho pobytu už nepozná, z čoho je potom možné vyvodit' jedine to, že zastúpenie žalovaného ustanovenou opatrovníčkou zaniklo a žalovaný už ďalej nie je v konaní opatrovníčkou zastúpený), ktorá navrhla, aby odvolací súd rozhodol na základe preukázaného skutkového stavu, vyplývajúceho zo spisu.

5. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu k vyjadreniu žalovaného k doručenému mu odvolaniu zaujal písomné stanovisko, v ktorom uviedol, že na svojom odvolaní trvá. V podaní opatrovníka žalovaného nie sú žiadne skutočnosti, ktoré by akokoľvek konkrétne reagovali na obsah jeho odvolania. Po citácii § 112 Občianskeho zákonníka a § 402 Obchodného zákonníka žalobca opätovne zdôraznil, že z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že došlo k spočívaniu premlčacej doby a jeho nárok nie je

možné posúdiť ako premlčaný s tým, že vzhľadom na uvedené osobitne namietal tak nesprávne právne posúdenie veci, ako i nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia (na čom trvá).

6. Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP. Keďže ale odvolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho podania bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení OSP. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo, za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (čl. 2 ods. 1 a 2 CSP), ako aj potreba ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (čl. 3 ods. 1 CSP).

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 OSP, aktuálne § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 OSP, akt. § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 201 a 202 OSP, akt. § 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP, akt. § 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), d) a f) OSP, ktoré má ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k právnomu záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keď rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným uplatnenou odvolacou argumentáciou strán sporu bolo posúdiť, či prvoinštančný súd správne uzavrel, že žalobným návrhom uplatnený nárok žalobcu je premlčaný, v dôsledku čoho bolo dôvodné žalobný návrh zamietnuť, tu výlučne len s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody, podľa ktorých bolo sporné, či v danej veci premlčacia lehota spočívala počas exekučného konania začatého na návrh žalobcu na podklade rozhodcovského rozsudku o pohľadávke zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá je predmetom tohto sporu, vydaného rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní podľa dojednanej rozhodcovskej doložky.

9. V zmysle § 112 Občianskeho zákonníka, ktorý síce prvoinštančný súd na vec neaplikoval, ale žalobca v odvolaní na jeho obsah poukázal, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

10. Podľa citovaného zákonného ustanovenia premlčacia doba sa zastavuje - spočíva po dobu konania, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo inom príslušnom orgáne a v začatom konaní riadne pokračuje. Po odpadnutí prekážky, ktorá spôsobila spočívanie premlčania, môže plynúť premlčacia doba ďalej v čase, ktorý ostáva do jej skončenia, pričom sa započítava čas, ktorý uplynul od začiatku jej plynutia až do vyskytnutia sa prekážky.

11. Základnou podmienkou, aby došlo k spočívaniu premlčacej lehoty je, aby veriteľ dotknuté právo uplatnil buď na súde alebo u iného, avšak nevyhnutne príslušného orgánu, ktorým môže byť v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. i rozhodcovský súd. Zo znenia citovaného ustanovenia je možné a contrario vyvodiť, že ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo u iného nepríslušného orgánu, hoci v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od uplatnenia po dobu trvania konania plynie naďalej a nedochádza k jej spočívaniu.

12. Zo Zmluvy o spotrebnom úvere č. 2260997 uzatvorenej medzi jej stranami dňa 20.7.2005, z ktorej zmluvy mala vzniknúť uplatnená pohľadávka, vyplýva, že podľa článku VI., bod 40. tejto zmluvy dlžník súhlasí, aby všetky spory vzniknuté zo záväzkového vzťahu založeného touto zmluvou alebo vzniknuté v súvislosti s týmto záväzkovým vzťahom, boli rozhodnuté rozhodcami Stáleho rozhodcovského súdu Asociácie bánk so sídlom v Bratislave podľa Rokovacieho poriadku Stáleho rozhodcovského súdu Asociácie bánk.

13. Takto formulovaná rozhodcovská doložka potom znemožňuje žalovanému ako spotrebiteľovi, dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, čím spôsobuje hrubú jednostrannú výhodnosť pre dodávateľa, pretože výber rozhodcovského súdu dodávateľom bol súčasťou zmluvy, ktorá je dodávateľom vopred pripravená, a spotrebiteľ nemal možnosť obsah zmluvy, a teda ani rozhodcovskej doložky ovplyvniť, mohol ju ako celok len prijať alebo odmietnuť.

14. V skúmanom prípade tiež nemožno uvažovať nad tým, že by rozhodcovská doložka bola individuálne dojednanou zmluvnou podmienkou. Zo spôsobu uzatvorenia rozhodcovskej doložky, ktorá je súčasťou formulárovej zmluvy, nie je možné odvodiť, že veriteľom bol návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky ponúknutý dlžníkovi a tento mal možnosť jeho návrh buď prijať alebo odmietnuť. Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodcovská doložka je súčasťou formulárovej zmluvy je zrejmé, že dlžník nemal možnosť uzatvorenie rozhodcovskej doložky ovplyvniť. Len v prípade, ak by rozhodcovská doložka bola dohodnutá individuálne, bolo by zrejmé, že spotrebiteľ bol riadne oboznámený s rozhodcovskou doložkou a pristúpil na ňu. Podľa úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (tu v znení v čase uzatvorenia úverovej zmluvy), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

15. V predmetnej veci neboli pochybnosti o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 20.7.2005, ktorá bola právnym základom uplatnenej pohľadávky. Na základe tejto zmluvy právny predchodca žalobcu Ľudová banka, a.s. (dodávateľ) poskytol žalovanému úver v rámci vykonávania svojej obchodnej činnosti a žalovaný túto službu prijal ako fyzická osoba spotrebiteľ.

16. Podľa znenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v období od 1.4.2004 do 31.12.2007, teda v čase uzavretia predmetnej zmluvy, zmluva o úvere, ktorá je upravená v Obchodnom zákonníku, pod definíciu spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka výslovne nespádala. Z gramatického výkladu ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 by bolo možné dospieť k záveru, že úprava spotrebiteľských zmlúv a teda vo svojej podstate aj ochrana spotrebiteľa má svoje miesto len u zmlúv, ktoré sú upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, takýto výklad je však zjednodušený a nesprávny. Pri výklade tejto občianskoprávnej úpravy je potrebné rešpektovať skutočnosť, že táto úprava je implementáciou smerníc Európskych spoločenských zákonov. Zákom č. 150/2004 Z.z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenských zákonov L 095, 21/4/1993, str. 29-34). Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Podľa čl. 1 ods. 1 smernice účelom tejto smernice je aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov, ktoré sa týkajú nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. Predmetná smernica definuje spotrebiteľskú zmluvu ako zmluvu uzatvorenú medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, a takto je potrebné vykladať aj predmetné ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka účinné do 31.12.2007. Smernica č. 93/13/EHS neurčila zmluvné typy, ktoré môžu mať povahu spotrebiteľskej zmluvy. Každá zmluva upravená zákonom, aj nepomenovaná zmluva, môže byť spotrebiteľskou zmluvou, ak vykazuje znaky určené smernicou.

17. Vzhľadom na uvedené, právna úprava ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 nemá taxatívny charakter (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 157/2012 zo dňa 5.2.2013). Úverová zmluva je preto vzhľadom na svoju povahu a postavenie zmluvných strán pri uzatváraní a plnení zmluvy, zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), pretože špeciálna právna úprava, ktorou sú v danom prípade ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník.

18. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nemožno považovať také, s ktorými síce mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah, pričom opak musí preukázať práve dodávateľ. Dôkazné bremeno o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky so spotrebiteľom spočíva na žalobcovi, tento však v tomto smere v rámci podaného odvolania nepredložil žiadne dôkazy, ani netvrdil rozhodujúce skutočnosti, ktorými by preukazoval individuálnu dohodu so žalovaným na riešení sporov z úverovej zmluvy v rozhodcovskom konaní.

19. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je pritom význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade sporu, súkromná osoba rozhodne o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach zmluvných strán, s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardného textu tzv. formulárovej zmluvy, teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, bez vysvetlenia spotrebiteľovi podstatných rozdielov medzi konaním pred štátnym súdom a rozhodcovským súdom, je dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ ako slabšia strana sporu si svoj osud v tak závažnej veci akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces nevedomuje.

20. Rozhodcovská doložka dojednaná za týchto podmienok môže ľahko slúžiť na obchádzanie platnej právnej úpravy slúžiacej na ochranu spotrebiteľa. Dodávateľ, ktorý určuje, ktorý rozhodcovský súd bude rozhodovať o prípadných sporoch zo zmluvy, je pre vybraný rozhodcovský súd zdrojom príjmov, preto je namieste obava, do akej miery je rozhodcovské konanie u dodávateľom vybraného rozhodcovského súdu objektívne. Okrem toho táto doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu.

21. Vo svetle vyššie uvedenej argumentácie odvolací súd je toho názoru, že zmluvná podmienka dojednaná stranami úverovej zmluvy v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá ukladá riešiť spory výlučne pred rozhodcovským súdom fakticky vybraným dodávateľom, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou, na ktorú musí súd v ktoromkoľvek štádiu konania z úradnej povinnosti (ex off) prihliadať, pričom musí zabezpečiť, aby spotrebiteľ takouto neprijateľnou podmienkou nebol viazaný.

22. V obdobnej veci ÚS SR v rozhodnutí IV.ÚS 55/2011 z 24.2.2011 zaujal stanovisko, že pokiaľ súd vyslovil názor, že rozhodcovská doložka, ktorá znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde, je neprijateľná a prieči sa dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, resp. že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka za použitia ich výkladu v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS, tieto závery súdov nemožno považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušného ustanovenia ESP a k porušeniu základných práv sťažovateľa nedošlo.

23. Pretože je rozhodcovská doložka neprijateľnou zmluvnou podmienkou, je neplatná (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka), nemohla tak založiť právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť. Inak povedané, predmetný Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie, nebol príslušným orgánom na prejednanie a rozhodnutie danej veci. V dôsledku toho podaním návrhu na začatie konania na tento orgán, ani pokračovaním v začatom konaní, nemohlo dôjsť k zastaveniu - spočívaniu danej premlčacej lehoty.

24. Žalobca tiež predložil súdu návrh súdneho exekútora na vykonanie exekúcie na základe tohto rozhodcovského rozsudku, ako i upovedomenie o začatí exekúcie, s tým že Okresný súd v Trnave uznesením zo dňa 8.7.2014 exekúciu zastavil. Toto rozhodnutie mu bolo doručené 25.7.2014, čím potom uplatnený nárok nie je možné posúdiť ako premlčaný (ani podľa Občianskeho, ani podľa Obchodného zákonníka) pre spočívanie premlčacej doby. I v súvislosti s vedením tohto exekučného konania odvolací súd zastáva názor, že vzhľadom na skutočnosť, že oprávnený sa domáhal vykonania exekúcie nezákonne, na podklade nespôsobilého exekučného titulu, konanie - exekučné konanie „na vymoženie pohľadávky“ na podklade nevykonateľného exekučného titulu nemožno považovať za uplatnenie práva (t.j. riadne uplatnenie práva) na súde alebo u iného príslušného orgánu a teda k spočívaniu premlčacej doby ani tu nedošlo.

25. S poukazom na uvádzané a skutočnosť, že odvolateľ inú odvolaciu argumentáciu, než tú zásadnú, s ktorou sa odvolací súd už vysporiadal nenastolil (k inému sporovaniu záveru o premlčaní uplatneného nároku než nezohľadnením spočívania premlčacej doby zo strany žalobcu nedošlo), čím sa obmedzila jeho preskúmacia právomoc, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, vrátane vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania, odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

26. O náhrade trov odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex offa podľa § 255 ods. 1 CSP, čím potom v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na plnú náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, sám nevykonával žiaden procesný úkon (k doručenému odvolaniu žalobcu sa žalovaný síce vyjadril ale ešte prostredníctvom mu ustanovenej opatrovníčky, ktorou bola do 30.6.2016 pracovníčka súdu), náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli (zo spisu nevyplývajú preukázateľné náklady v súvislosti s podaním vyjadrenia k odvolaniu opatrovníčkou žalovaného).

28. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

29. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

30. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).